

Brüssel, 23.1.2023
COM(2023) 34 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 450/2003 (tööjõukuluindeksi kohta)
rakendamise osas**

I. SISSEJUHATUS

Tööjõukuluindeksiga mõõdetakse kvartalipõhiseid muutusi tööandjate kantavas tööjõu kogukulus tunni kohta ja see võimaldab jälgida tööjõust kui tootmistegurist tuleneva kulusurve arengut. Tööjõukuluindeks kuulub peamiste Euroopa majandusnäitajate/euronäitajate hulka¹, mis annavad teavet euroala majandusarengu kohta.

Tööjõukuluindeksit kasutab eelkõige Euroopa Keskpankade Süsteem, et hinnata tööturu arengust tulenevat võimalikku inflatsioonisurvet. Tööjõukuluindeks on oluline ka palgaläbirääkimistes osalevate sotsiaalpartnerite jaoks ja Euroopa komisjoni jaoks tööjõukulude lühiajalise arengu jälgimisel. Samuti kasutatakse tööjõukuluindeksi andmeid hindade indekseerimiseks teatavates mahukates mitu aastat kestvates ärirepingutes.

Oma veebisaidil avaldab Eurostat tööjõu tunnikulu indeksi kohta kord kvartalis pressiteate², mis sisaldab suurt hulka andmeid, mis on jaotatud majandustegevusalade ja tööjõukulu komponentide (palga- ja muude kulude) kaupa. Veebisaidil esitatakse ka kvartali- ja aastapõhine kasvumäär.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2003. aasta määruses (EÜ) nr 450/2003 tööjõukuluindeksi³ kohta on kehtestatud liikmesriikidele ühine raamistik võrreldavate indeksite koostamiseks ja komisjonile edastamiseks.

Määruse (EÜ) nr 450/2003 artikli 13 kohaselt peab komisjon iga kahe aasta järel esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande. Aruande eesmärk on hinnata a) liikmesriikide esitatud statistika kvaliteeti ja b) Euroopa koondandmete kvaliteeti ning määrata kindlaks parandamist vajavad valdkonnad.

See on komisjoni üheksas tööjõukuluindeksi aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule⁴. Aruandes keskendutakse tööjõukuluindeksi andmetele, mis on saadud peale esimest väljaannet 2020. aasta II kvartalist kuni 2022. aasta I kvartalini kestnud vaatlusperioodi kohta. See kajastab Eurostati tähelepanekuid, mida Eurostat tegi tööjõukuluindeksite andmete kogumisel ja valideerimisel nende võrdlusperioodide kohta, ning tugineb dokumentidele, mille liikmesriigid on esitanud oma iga-aastastes kvaliteediaruannetes.

Käesolev väljaanne ei hõlma Ühendkuningriigi tööjõukuluindeksi andmeid, kuna see riik lahkus EList 1. veebruaril 2020 ja lõpetas tööjõukuluindeksi andmete edastamise alates 2020. aasta I kvartalist.

¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule eurosooni statistika kohta „Eurosooni statistika ja näitajate paremate meetodikate suunas“, KOM(2002) 661 (lõplik).

² Kord kvartalis koostatav pressiteade avaldatakse andmete avaldamise kalendris kindlaks määratud kuupäevadel; kalender ja pressiteade on kättesaadavad Eurostati veebisaidil (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/main> inglise, prantsuse ja saksa keeles).

³ ELT L 69, 13.3.2003, lk 1.

⁴ Vt eelmine aruanne ([COM\(2020\) 819](#), 22. detsember 2020).

Määruse (EÜ) nr 1216/2003 I lisas⁵ on tööjõukuluindeksi kvaliteet määratletud järgmiste kriteeriumide kaudu: andmete asjakohasus, täpsus, õigeaegsus, kättesaadavus ja selgus, võrreldavus, sidusus ja täielikkus. Kuna kättesaadavust ja selgust peeti eelmises tööjõukuluindeksit käsitlevas aruandes rahuldavaks, keskendutakse asjakohasusele, täielikkusele, õigeaegsusele, täpsusele, võrreldavusele ja sidususele.

Käesolevas väljaandes antakse ka ülevaade COVID-19 kriisi peamisest mõjust tööjõukuluindeksi andmete kogumisele.

II. ÜLDISED EDUSAMMUD PÄRAST VIIMAST ARUANNET

Seadusandlikust seisukohast ei ole pärast eelmist aruannet muudatusi tehtud. Järgmistes punktides kirjeldatakse üksikasjalikult aruande koostamisel tehtud parandusi.

2.1 Standardid andmete kogumiseks

Jätkub statistiliste andmete ja metaandmete vahetuse standardi (SDMX)⁶ andmestruktuuride uue versiooni ja rahvusvaheliselt kokkulepitud koodiloendite uusima versiooni (kättesaadavad veebis vastava registri kaudu⁷) edukas kasutamine liikmesriikide andmete vastuvõtmiseks ja tööjõukuluindeksi koostamiseks, aga ka tööjõukuluindeksi andmete edastamiseks Euroopa Keskpangale.

(Nii kiir- kui ka lõplike) andmete puhul alates 2021. aasta III kvartalist on liikmesriigid hakanud kasutama SDMX-andmestruktuuri definitsiooni ajakohastatud versiooni (2.3), mis sisaldab rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud viimaseid muudatusi.

2.2 Andmete valideerimine

Andmed on süstemaatiliselt valideeritud uue vahendi abil, mis kontrollib, kas kasutatud koodid ja andmestruktuurid vastavad andmete edastamiseks kokkulepitud SDMX-standarditele. Tänu sellele on statistika koostamine lihtsam ja valedest koodidest tingitud vigade oht väiksem. Kui edastatud fail ei vasta kehtivatele SDMX-standarditele, lükatakse see automaatselt tagasi. Kõik liikmesriigid saavad e-posti teel teavituse toimuva õnnestumise või ebaõnnestumise kohta ning neil on võimalus tutvuda valideerimise aruandega veebiteenuse kaudu.

Alates eelmisest aruandest on Eurostat statistika koostamise protsessi kohandanud, et töödelda saaks igat tüüpi SDMX-vorminguid, olenemata sellest, kas tegemist on kompakt- või üldvorminguga.

⁵ Komisjoni 7. juuli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1216/2003, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) Nr 450/2003 tööjõukuluindeksi kohta.

⁶ <http://sdmx.org/> (ainult inglise keeles).

⁷ <https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/> (ainult inglise keeles).

Lisaks kontrollib Eurostat kõigi kvartaliandmete usaldusväärsust, võrreldes andmeid aja jooksul ja Euroopa Ühenduse majanduse tegevusalade statistilist klassifikaatorit (NACE Rev. 2) majandustegevusalade lõikes. Kui järjestikuste kvartalite vahel ilmnevad olulised erinevused, palub Eurostat liikmesriikidel andmed kinnitada või edastada korrigeeritud andmefaili. Kui tuvastatakse olulised või ootamatud muudatused ükskõik millises konkreetsetes NACE jaos, küsitakse nende kohta asjaomastelt riikidelt süstemaatiliselt lisateavet.

2.3. Tööjõu tunnikulu tase

Eurostat on edukalt jätkanud NACE Rev. 2 jagudel põhinevate tööjõu tunnikulude iga-aastaste hinnangute avaldamist, mida esmakordselt tehti 2016. aasta aprillis. Need hinnangud põhinevad nelja-aastasest tööjõukulude uuringust saadud tasemetel, mis on ekstrapoleeritud tööjõukuluindeksitega. Need on koostatud kolm kuud pärast vaatlusperioodi lõppu ja hõlmavad kõiki NACE jagusid, välja arvatud NACE Rev. 2 jagu „L“ (kinnisvaraga seotud tegevus).

2.4. Kvaliteediaruanded

Liikmesriikide esitatud kvaliteediaruandeid töödeldi õigeaegselt IT-vahendi „European Statistical System Metadata Handler“ viimase versiooni abil ja need tehti kättesaadavaks kõikidele kasutajatele⁸.

2.5. Sesonne ja kalendaarne korrigeerimine

Eurostat analüüsis liikmesriikide edastatud sesoonselt (SA) ja tööpäevade arvuga korrigeeritud (CA) andmeridasid ning esitas 2021. aasta oktoobris oma tööturustatistika eksperdirühmale riikidevahelise võrdluse.

Eurostat on täiustanud riikide kvaliteediaruannete sesoonset korrigeerimist käsitlevat lisa. Eeskätt kirjeldatakse selles ajakohastatud lisas sesoonseks korrigeerimiseks kasutatud mudeleid, tuvastatud võõrväärtusi, korrigeerimise määra ja tulemuste kõikumist.

Eurostat avaldab ELi koondandmed andmebaasis ja tööjõukuluindeksit käsitlevas artiklis „Statistics Explained“ koos sesoonselt korrigeerimata andmetega. Koondnäitajate sesoonselt korrigeeritud tulemused saadakse nüüd palga- ja palgaväliste komponentide sesoonselt korrigeeritud andmetest, mis tagab järjepidevuse.

III. ANDMETE KVALITEET

3.1 Asjakohasus ja täielikkus

Asjakohasus

⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/lci_esqrs.htm (kättesaadav ainult inglise keeles).

Kasutajad soovisid jätkuvalt teavet mitte üksnes tööjõukulude protsentuaalsete kvartalimuutuste kohta, mida mõõdetakse tööjõukuluindeksiga, vaid üha enam ka tööjõukulude absoluutväärtuse kohta (eurodes tunni kohta). Eurostat avaldab jätkuvalt iga aasta aprillis eurodes ja omavääringus tööjõu tunnikulu hinnangu (tööjõukulude tase), mis on jaotatud NACE Revision 2 alusel. Sellele lisati ka tööjõu tunnikulu aastane kasvumäär ja mittepalgaliste kulude osakaal tööjõu kogukulus⁹. Nende hinnangute avaldamise kohta on saadud positiivset tagasisidet ja Eurostat esitab ka edaspidi iga-aastased tööjõukulud NACE Revision 2 jaotuse põhjal.

Täielikkus

Selles punktis vaadeldakse, kas edastatud tööjõukuluindeksi andmed ja metaandmed vastavad täielikkuse osas õiguslikele nõuetele. Märkused viitavad indeksitele, kaaludele ja kvaliteediaruannetele.

a) Indeksid

Üldiselt olid tööjõukuluindeksi kättesaadavus ja täielikkus kogu vaatlusperioodi jooksul rahuldavad. Eurostat sai kõikidelt liikmesriikidelt tööpäevade arvuga ning tööpäevade arvuga ja sesoonselt korrigeeritud andmed kõikide kvartalite kohta, välja arvatud kaks erandit (Kreeka andmed 2020. aasta IV kvartali ja 2021. aasta II kvartali kohta). Liikmesriigid esitasid ka sesoonselt korrigeerimata andmeid, välja arvatud Taani ja Rootsi, kellele on tehtud erand¹⁰.

Muudest Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) riikidest¹¹, edastasid nii Island kui ka Norra tööjõukuluindeksi andmed vaatlusperioodi kõikide kvartalite kohta. Island esitab praegu ainult tööpäevade arvuga korrigeeritud ning ka tööpäevade arvuga korrigeeritud ja sesoonselt korrigeeritud andmeid, samas kui Norra edastab ainult tööpäevade arvuga korrigeeritud andmeid.

Ehkki sesoonselt korrigeeritud andmete katvus on paranenud, on põhinäitajate aluseks aastate lõikes (kv/kv-4) toimunud muutused tööpäevade arvuga korrigeeritud andmetes, mis ei ole nii volatiilsed. Kõik andmed, sealhulgas sesoonselt korrigeeritud hinnangud, on siiski kättesaadavad Eurostati andmebaasi asjaomasel lehel¹². Kõik riigid hõlmasid kõiki NACE jaotisi, võttes arvesse eespool nimetatud erandeid.

b) Kaalud

Tööjõukuluindeksi määrase kohaselt peaksid liikmesriigid ja muud EMP riigid edastama igal aastal iga NACE jao palga/palgaväliste komponentide (edaspidi „kaalud“) aastased tööjõukulud. Nende andmete ajakohastamine on oluline, kuna need mõjutavad Eurostati

⁹ Vt Eurostati andmekogum lc_lci_lev (<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, kättesaadav inglise, prantsuse ja saksa keeles).

¹⁰ Määruse (EÜ) nr 1216/2003 kohaselt ei ole Taani, Saksamaa, Prantsusmaa ja Rootsi kohustatud esitama sesoonselt korrigeerimata andmeid. Saksamaa ja Prantsusmaa teevad seda siiski.

¹¹ Määrust (EÜ) nr 450/2003 ei kohaldata Liechtensteini suhtes.

¹² <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

NACE koondnäitajate arvutamist ning kogusummade tuletamist palga- ja palgavälistest komponentidest.

30. juuniks 2022 olid kõik liikmesriigid ja muud EMP riigid edastanud võrdlusaasta 2020 kaalud. Kättesaadavad olid ka võrdlusaasta 2021 kaalud, välja arvatud Tšehhi, Horvaatia, Iirimaa ja Madalmaade kohta.

c) Kvaliteediaruanded

Kõik liikmesriigid, peale Horvaatia esitasid kvaliteediaruanded vaatlusaasta 2020 kohta. Need aruanded on valideeritud ja avaldatud Eurostati vastaval veebisaidil¹³.

3.2 Õigeaegsus

Tööjõukuluindeksi määrase kohaselt peavad liikmesriigid ja muud EMP riigid esitama tööjõukuluindeksid 70 päeva jooksul pärast vaatluskvartali.

Alates eelmisest aruandest pole üheksa riiki pidanud kinni oma andmete edastamise tähtaegadest:

- Madalmaad (2021. aasta I kvartali andmed saadi üks kalendripäev pärast tähtaega);
- Iirimaa (2021. aasta I kvartali ja 2022. aasta I kvartali andmed saadi neli kalendripäeva pärast tähtaega);
- Taani (2021. aasta II kvartali ja 2022. aasta I kvartali andmed saadi üks kalendripäev pärast tähtaega);
- Ungari (2021. aasta II kvartali andmed saadi üks kalendripäev pärast tähtaega);
- Prantsusmaa (2021. aasta II ja III kvartali andmed saadi üks kalendripäev pärast tähtaega, samas kui 2021. aasta IV kvartali andmed saadi kolm kalendripäeva pärast tähtaega);
- Soome (2021. aasta III kvartali andmed saadi üks kalendripäev pärast tähtaega);
- Läti (2021. aasta II kvartali andmed saadi kaks kalendripäeva pärast tähtaega);
- Horvaatia (2021. aasta II kvartali andmed saadi kaks kalendripäeva pärast tähtaega) ning
- Kreeka (2021. aasta III kvartali andmed saadi neli kalendripäeva pärast tähtaega ja 2021. aasta IV kvartali andmed saadi kolm kalendripäeva pärast tähtaega).

Muudest EMP riikidest esitasid nii Norra kui ka Island tööjõukuluindeksi andmed õigel ajal.

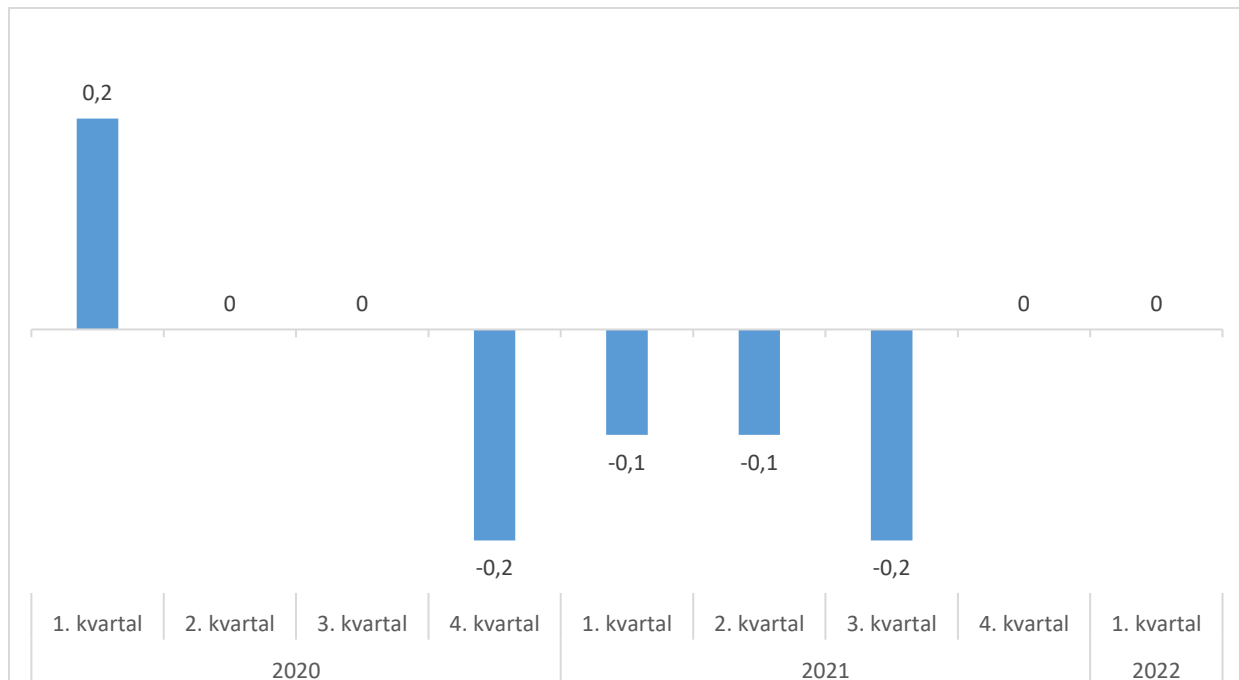
3.3 Täpsus

Tööjõukuluindeks koosneb mitmest muutujast (nt tööjõukulu ja töötunnid), mis võidakse saada eri allikatest. See tähendab, et igal ajal võidakse teha viimast kvartalit, mitut kvartalit

¹³ http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/lci_esqrs.htm (ainult inglise keeles).

või kogu aastat mõjutavaid korrektsioone. Kui korrektsioonid on seotud vaatlusaastaga, tuleb korrigeerida kogu andmerida. ELi põhinäitaja (aastane kasvumäär) korrigeerimine ei ole kunagi ületanud 0,2 protsendipunkti (vt joonis 1). Muudatused tulenesid COVID-19 kriisist ja valitsuse toetusmeetmetest, millest teatati peamiselt tööjõukuluindeksi palgavälistes komponentides.

Joonis 1. Aastase kasvumäära muutused tööjõukuluindeksi esimese ja lõpliku versiooni vahel (EL 27, NACE Rev. 2 jagude B–S tööjõu kogukulude koondandmed protsendipunktides)[2020. aasta I kvartal kuni 2022. aasta I kvartal]

Allikas:

- Lõplikud andmed: Eurostati andmekogum lc_lci_r2_q [muutuja: „Tööjõukulu (töötajate hüvitised pluss maksud miinus subsiidiumid)“].
- Esimeste hinnangute puhul: Eurostati tootmisandmebaas.

Andmed saadi 24.6.2022 seisuga.

3.4 SIDUSUS JA VÕRRELDAVUS

Sidusus rahvamajanduse arvepidamise näitajatega

Üks jätkuvalt tähelepanu all olev valdkond on tööjõukuluindeksi sidusus muu tööjõukulu statistikaga, eelkõige rahvamajanduse arvepidamise kvartaliaruannete andmetega.

Iga-aastase kvaliteediaruande jaoks palutakse liikmesriikidel võrrelda tööjõukuluindeksi kasvumäära töötaja tunnitasu omaga rahvamajanduse arvepidamises (ESA 2010 määratlus¹⁴). Ei eeldata, et andmekogumid oleksid täpselt ühesugused, sest isegi kui kasutatakse peaaegu identseid tööjõukulu määratlusi, võivad statistilised allikad ja käsitusviisid erineda. Lisaks on töötundide kohta andmete kogumine nii tööjõukuluindeksi kui ka rahvamajanduse arvepidamise puhul väga keeruline. Nendest meetodilistest erinevustest hoolimata on kasulik

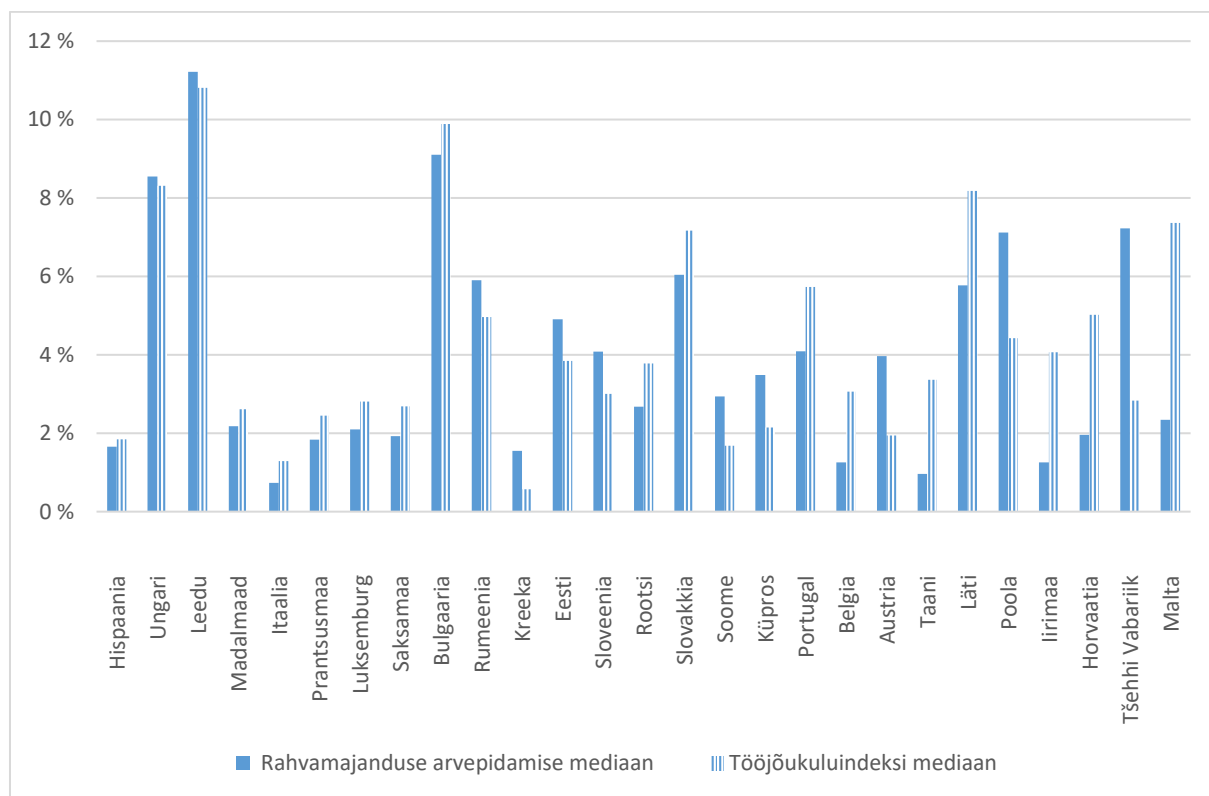
¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 549/2013 Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta (ELT L 174, 26.6.2013, lk 1).

analüüsida mõlema allika vaheliste erinevuste taset. Kui see tase ületab teatava suhtelise künnise, võib see osutada kvaliteediprobleemidele ühe või teise andmekogumi puhul.

Kvaliteedi hindamiseks jälgis Eurostat iga liikmesriigi NACE Rev. 2 jagude B–S koondandmeid. Selle võrdluse jaoks kasutati hooajaliselt korrigeerimata tööjõukuluindeksi andmeid, välja arvatud Taani ja Rootsi puhul, kelle kohta olid kättesaadavad tööpäevade arvuga korrigeeritud andmed. Tööjõukuluindeksi aastase kasvumäära mediaanväärtust võrreldi töötajate tunnitasu kasvumääraga kaheksa kvartali jooksul ja rohkem kui kahe protsendipunkti suuruse erinevuse korral peeti vajalikuks täiendavat analüüsi (vt. joonis 2).

Joonis 2. Tööjõukuluindeksi ja (rahvamajapidamise arvestuse põhise) töötajate tunnitasu aastase kasvumäära mediaanväärtuse võrdlus

(NACE Rev. 2 jagude B–S tööjõu kogukulude koondandmed, vaatlusperiood 2020. aasta II kvartal kuni 2022. aasta I kvartal)*

* Taani ja Rootsi puhul ei olnud sesoonselt korrigeerimata andmed koostamise ajal kättesaadavad; selle asemel kasutati tööpäevade arvuga korrigeeritud andmeid.

Allikas:

- rahvamajanduse arvepidamise puhul: Eurostati andmekogumid namq_10_a10 [muutuja: „Hüvitised töötajatele“] ja namq_10_a10_e [muutuja: „Töötajate mõiste koduriigis, tuhandetes töötundides“].
- Tööjõukuluindeksi puhul: Eurostati andmekogum lc_lci_r2_q [muutuja: „Tööjõukulu (töötajate hüvitised pluss maksud miinus subsiidiumid)“].

Andmed saadi 24.6.2022 seisuga.

Riigid, kus lõhe oli üle 2 protsendipunkti, on järgmised: Malta (5 protsendipunkti), Tšehhi (4,4 protsendipunkti), Horvaatia (3,1 protsendipunkti), Iirimaa (2,8 protsendipunkti), Poola (2,7 protsendipunkti) ning Läti ja Taani (mõlemad 2,4 protsendipunkti) (vt joonis 2, kus riigid järjestatakse absoluutväärtuse erinevuse järjekorras).

Koos liikmesriikidega võetakse eespool nimetatud analüüsi tulemuste suhtes järelmeetmeid, eelkõige seoses töötunde käsitlevate andmetega.

Lisaks mediaanväärtustele võrdles Eurostat volatiilsuse hindamiseks nii tööjõukuluindeksi kui ka rahvamajanduse arvepidamise andmeridade aastase kasvumäära standardhälvet. Eelmise aruandega võrreldes on mõlema arvepidamise volatiilsus märkimisväärselt suurenenud töötundide arvu suurte erinevuste tõttu. See kehtib eelkõige majandustegevuse kohta, mida COVID-19 kriis kõige rohkem mõjutas, nimelt NACE Rev. 2 I jao („Majutus- ja toitlustusteenused“) ja R („Kunst, meelelahutus ja vaba aeg“) puhul.

Võrreldavus

Riikide andmete võrreldavus on tagatud tööjõukuluindeksit käsitlevates õigusaktides sätestatud üksikasjalike määratluste ja metoodika abil. Liikmesriigid tuginevad ELi nõuete täitmisel riigi tasandil kättesaadavatele andmeallikatele. Enamik neist kasutab uuringuid või kombineerib uuringud haldusandmetega; kaks liikmesriiki tuginevad üksnes haldusallikatele.

Aja jooksul võrreldavate tööjõukuluindeksi andmete avaldamiseks on tähtis neid tööpäevade arvuga ja hooajaliselt korrigeerida. Põhinäitajaid korrigeeritakse tööpäevade arvuga ja hooajalisuse mõju kõrvaldamiseks võrreldakse kahe järjestikuse aasta sama kvartalit.

Vastavalt määruse (EÜ) nr 1216/2003 artiklile 1 tuleb tööjõukuluindeksi andmed esitada hooajaliselt korrigeerimata kujul, tööpäevade arvuga korrigeeritud kujul ning hooajaliselt ja tööpäevade arvuga korrigeeritud kujul.

Määruses (EÜ) nr 450/2003 ei ole sõnaselgelt täpsustatud, kas tööpäevade arvu järgi tehtavate ja hooajaliste korrektsioonide puhul tuleb kasutada otsest või kaudset meetodit. Kaudne korrektsioon tähendab seda, et põhiandmeridasid korrigeeritakse ja seejärel tuletatakse neist kõrgema taseme koondandmed, otsene korrektsioon tähendab aga seda, et iga andmerida, sealhulgas kõrgema taseme koondandmeid, korrigeeritakse eraldi.

Tööjõukuluindeksi puhul soovib Eurostat kasutada kaudset meetodit, et vältida erinevusi tööjõu kogukulu ja selle komponentide summa vahel.

Eurostat kontrollib süstemaatiliselt ebakõlasid kogusummade ja komponentide aastase kasvumäära vahel ning annab asjaomastele riikidele teada kõigist 0,1 protsendipunkti ületavatest ebakõladest (pärast ümardamist). Seejärel arvutatakse tööjõukuluindeksi koondnäitaja palga ja mittepalgaliste komponentide põhjal ümber (kaudne meetod). Sellise ühtlustatud meetodiga tagatakse ka suurem võrreldavus riikide lõikes.

IV. COVID-19 KRIISI MÕJU

4.1 Liikmesriikide uuring

Eurostati 2020. aasta märtsis algatatud uuringu käigus said riigid teada anda peamistest probleemidest, millega nad alates pandeemia puhkemisest tööjõukuluindeksi andmete kogumisel kokku puutusid. Kõige sagedasem probleem, millest teatati ELi uuringus ning 2020. aasta I kvartali ja 2020. aasta II kvartali metaandmete failides, oli ettevõtete ajutise sulgemise ja uue töökorralduse (lühiajaline töö, kaugtöö jne) tõttu väiksem vastajate arv.

4.2 Metoodilised juhised ja aruandlus

Selleks et tagada COVID-19 meetmete ühtlustatud kajastamine tööjõukulude statistikas, eelkõige kvartali tööjõukuluindeksis, avaldas Eurostat 2020. aasta aprillis juhendi COVID-19 kriisiga seotud valitsussektori kavade registreerimise kohta tööjõukulude statistikas¹⁵.

ELi valitsuste võetud toetusmeetmete ulatus, intensiivsus ja kestus varieerusid sõltuvalt sellest, kuidas COVID-19 pandeemia mõjutas iga riigi majandust. Selleks et aidata kasutajatel analüüsida tööjõukuluindeksi arengut pandeemia ajal, kogus Eurostat teavet peamiste kavade kohta, mis mõjutavad tööjõukulude statistikat. Seda tehti täielikus koostöös riiklike statistikaametitega ning tulemused lisati tööjõukuluindeksi metaandmetele Eurostati levitamisandmebaasis¹⁶.

4.3 Mõju tööjõukuluindeksi andmetele

Hoolimata COVID-19 puhangu põhjustatud takistustest suutsid liikmesriigid esitada 2020. aasta I kvartali andmed õigeaegselt. 2020. aasta II kvartalis täheldati enamikus riikides tööjõukuluindeksi palgakomponendi suurt tõusu võrreldes eelmise aastaga. Selle põhjuseks oli töötundide arvu vähenemine, samal ajal kui töötasud üldiselt säilisid. Seevastu mittepalgaline komponent vähenes, kajastades suuremaid subsiidiume (mis on registreeritud negatiivse märgiga), mida valitsused maksid ettevõtetele palgakärbete piiramise kompenseerimiseks. See ei olnud aga alati nii, sest mõned ELi liikmesriikide valitsused otsustasid maksta toetusi otse töötajatele, millisel juhul neid palgastatistikas ei kajastatud.

¹⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/Labour-costs_Guidance_note.pdf

¹⁶ [Tööjõukuluindeks \(lci\) \(europa.eu\)](#), punkt 15.2.

V. KOKKUVÕTE

Üldiselt on liikmesriikide tööjõukuluindeksite ja ELi koondandmete kvaliteet hoolimata COVID-19 kriisi mõjust jätkuvalt hea. Eelkõige registreeriti ELi koondandmetes vähe muudatusi, nagu see oli enne kriisi. Eurostat avaldas ka üksikasjaliku juhendi, et säilitada riikidevaheline võrreldavus kogu vaatlusperioodi jooksul.

Liikmesriikide esitatud kvaliteediaruandeid töödeldi IT-vahendi „European Statistical System Metadata Handler“ viimase versiooni abil ja need tehti kättesaadavaks kõikidele kasutajatele. Eurostat lisas põhjaliku lisa sesoonse kohandamise tavade ja tulemuste kohta liikmesriikides. Lisaks teatasid liikmesriigid peamistest kavadest, mille nende valitsused kehtestasid tööjõukulude subsideerimiseks COVID-19 kriisi ajal. See teave on lisatud kvaliteeti käsitlevatele metaandmetele.

Eurostat on alates 2017. aastast avaldanud NACE Rev. 2 jagude kaupa aastase tööjõu tunnikulu tasemete hinnanguid, mis põhinevad nii tööjõukulude uuringutes esitatud tasemetel kui ka tööjõukuluindeksi suundumustel. „Statistical Explained“ vastavates artiklites registreeriti suur arv päringutabamusi, mis kinnitas kasutajate huvi.

Komisjon jälgib esitatud andmete ja muude riiklike dokumentide, sealhulgas kvaliteediaruannete põhjal ka edaspidi regulaarselt nõuete täitmist ja andmekvaliteeti.

Eurostat on tihedas koostöös riiklike statistikaametitega läbi viinud ka ettevõtete tööturustatistikat käsitlevate ELi õigusaktide üldise läbivaatamise. Kõnealuse läbivaatamise eesmärk on hinnata ja ajakohastada kõiki ELi õigusakte, mis käsitlevad ettevõtjatega seotud tööturustatistikat.

Tööjõukuluindeksi osas kavatseb Eurostat teha järgmised parandusettepanekud:

- koguda suurematelt ELi liikmesriikidelt tööjõukuluindeksi kiirhinnang t+45 päevaks, et avaldada euroala ja ELi kogusummad ligikaudu t+50 päeva jooksul;
- koguda tööjõukuluindeksi lõplikke andmeid t+65 päevaks, mitte t+70 päevaks, eesmärgiga avaldada tulemused t+72 päeva jooksul, võrreldes praeguse t+ 7 päevaga ning
- kehtestada tööjõukuluindeksi palgakomponendi täpsusega seotud eesmärgid.